

REDAKCAJA
I ADMINISTRACJA
Rua Em. Pernes 842
Prenumerata roczna
W Brazylii 20\$000
W Argentynie, Urug-
waju i Paragawu
5 pezów argent.
W U.S. it. d. 2 dol.
Platna z góry
Cena numeru \$300
Za Kurytyba \$400

GAZETA POLSKA W BRAZYLJI

Primeiro Jornal
em lingua polo-
nesa na Ameri-
ca do Sul
Adres na listy i prze-
syłki pieniężne
GAZETA POLSKA
Caixa Postal B
CURITIBA — PARANA

Nr. 17 KURYTYBA S. PAULO NA NIEDZIELE DNIA 27 KWIEŃNIA ROK 1941

DYREKTOR: P. OLIVEIRA SAPORSKI

REDAKTOR: PAWEŁ NIKODEM

Dokumenty polskiego pionierstwa MĘŻOWIE NAUKI

Nie tylko osadnik polski położył fundamenty pod rozwój współczesnej Brazylii, jako „znakomity rolnik“ i pionier w zdobywaniu nowych widoków. Również na kartach księgi „Wiedza i Nauka“ widnieją liczne imiona polskie zapisane niezniszczalnymi zgłoskami.

Dziś tyle się pisze i mówi o nafcie, a tym, który położył podwaliny pod kopalnictwo w Bahii, był inż. Andrzej Przewodowski, uczestnik powstania w 1831 r., ojciec Stanisława bohatera wojny paragwajskiej, i założyciel znanego w Brazylii rodu Przewodowskich, których imiona spotykamy w wojskowości i palestrze.

Drugą tradycyjną i rozgałęzioną rodziną brazylijską o świetnym nazwisku jest rodzina Trompowskich, wywodząca ród swój od marszałka Trompowskiego, który tu przybył w czasach cesarstwa i doszedł do najwyższych rang wojskowych, jako znakomity teoretyk artylerzysty, autor szeregu dzieł naukowych w tej dziedzinie.

W dziejach wojskowości brazylijskiej ma też poczesne miejsce major inżynierii Florestan Rozwadowski, który dokonał topograficznych zdjęć w niezbadanych puszczach Amazonki. Był uczestnikiem powstania polskiego w 1831 i węgierskiego w 1848 r. W roku 1863 opuścił Brazylię wraz z synami, aby znów stanąć w obronie swej ojczyzny przeciw carskim zbirom.

O Polakach, budowniczych kolei państwowych, inżynierach Aleksandrze Brodowskim i Bronisławie Rymkiewiczach pisa-

liśmy w jednym z ostatnich numerów naszego pisma.

Wspomnieć należy tak e o Babińskim, który sporządził pierwszą mapę geologiczną Brazylii, a w Peru wstąpił się o suszenie kopalni srebra.

Długa jest lista uczonych którzy przez swoje badania i pełne niebezpieczeństw podróże, oddali Brazylii cenne usługi. I tak: Monografię chorób drzew pomarańczowych które stanowią dziś tak poważne bogactwo kraju, opracował polski botanik dr. Wincenty Siemaszko. Profesor uniwersytetu lwowskiego Józef Siemiradzki, znakomity geolog i geograf sprostował wiele błędów w mapach Brazylii. Współpraca dr. Odo Bujwida z instytutem w Manguinhos, przyniosła krajowi duże korzyści w dziedzinie zwalczania chorób zaraźliwych. U ujścia Iguassu do Parany złożył swe kości, jako ofiara malarii, nieustraszonego badacza fauny brazylijskiej, prof. Tadeusz Chrostowski.

Dr. Szymon Kossobudzki należał do założycieli uniwersytetu parańskiego w Kurytybie i o niespożytych jego zasługach najlepsze świadectwo daje obecne pokolenie lekarzy parańskich, jego wychowanków.

Profesorem uniwersytetu parańskiego był również dr. Juliusz Szymański, znany okulista, późniejszy rektor uniwersytetu w Wilnie i marszałek Senatu Rzplitej. Dzieło jego z dziedziny okulistyki, wydane w Kurytybie w 1920 r. w dwóch językach, polskim i portugalskim, jest w piśmiennictwie portugalskim pierwszą, pionierską pracą w tym zakresie.

Documentos da capacidade colonizadora polonesa

Não somente o colono polones distinguise como „excelente lavrador“, deitando os fundamentos do progresso do Brasil de hoje, mas também nas paginas do livro que pode ser intitulado „O Saber e a Ciencia“ muitos nomes poloneses fulguram gravados com letras indeleveis.

Hoje que o assunto palpitante, do momento é o petroleo, convem lembrar que foi Andrzej Przewodowski, participante da guerra nacional polonesa de 1831 contra o dominio do despotismo russo, exilado no Brasil Andrzej Przewodowski pai do heroi da guerra do Paraguay e fundador de vasta e illustre familia, quem lançou as bases da mineração no Estado da Bahia.

Outra tradicional e ramificada familia brasileira é a familia Trompowski, cujo fundador, Marechal Trompowski, foi um conhecedor profundo da arma de artilharia e autor de obras scientificas.

Nos annos do militarismo no Brasil ocupa também lugar de distincão o maior — engenheiro Florestan Rozwadowski, autor de inumeros levantamentos topograficos nas selvas do Amazonas. Rozwadowski foi também participante da guerra nacional polonesa de 1831 e da insurreicão pela independencia na Hungria em 1848. Em 1863 deixou o Brasil com os seus filhos, para novamente empunhar armas pela independencia da sua patria.

Num dos ultimos numeros ja tivemos occasião de mencionar os nomes dos engenheiros

Aleksander Brodowski e Bronislaw Rymkiewicz construtores de estradas de ferrc no Estado de Sao Paulo.

É de mister que lembremos também o nome do eng. Babiński autor do primeiro mapa geologico do Brasil e engenheiro que se celebrizou também no Peru.

Seria demasiadamente longa a lista fosse-mos enumerar todos os nomes que pelos seus estudos e viagens cheios de perigo concorreram para o progresso do Brasil. Basta que citemos ainda: — O botanico polones dr. Vicente Siemaszko foi quem pela primeira vez classificou todas as doenças da larangeira publicando esse seu estudo em extensa monografia. O professor da Universidade de Lwów, Józef Siemiradzki geologo e geografo de projecão corrigiu inumeros erros e imperfeicões no mapa do Brasil. A colaboração do dr. Odo Bujwid com o Instituto de Manguinhos trouxe inumeros beneficios ao pais no campo de combate as doenças contagiosas. Na confluncia dos rios Iguassu e Parana, nos confins do oeste paranaense dorme o sono eterno vitima da malaria, o incansavel estudioso da fauna brasileira, prof. Tadeusz Chrostowski.

O Dr. Szymon Kossobudzki foi um dos fundadores da Universidade do Parana.

Tambem foi professor da Universidade do Parana o dr. Juliusz Szymański, conhecido oculista e mais tarde reitor da Universidade de Wilno na Polonia e Marechal do Senado da Republica da Polonia. A sua obra sobre oculistica editada em 1920 em dois idiomas, portugues e polones, é o primeiro livro sobre esse assunto que se editou no Brasil.

Uroczyny Prezydenta Getulio Vargasa w dniu 19 kwietnia były w tym roku obchodzone w całym kraju niezwykle uroczyste i podniosłe. W Paranie p. interwentor Manoel Ribas ogłosił w dniu tym „feriado“, poświęcone młodzieży. Wszędzie też odbyły się pochody młodzieży szkolnej i w wielu miejscowościach otwarto nowe szkoły. — O aniversario do pres. Getulio Vargasa oocorrido aos 19 de abril, foi festejado em todo o pais com grandes manifestações de jubilo e num espirito altamente patriótico. No Parana S. Excia o Interventor Manoel Ribas decretou essa data como o dia consagrado a mocidade. A mocidade escolar desfleou na capital e nas cidades do interior e em muitas localidades foram abertas novas escolas.

Cały konwój włoski poszedł na dno morza

Kairo. Brytyjskie siły morskie przecięły drogę konwojowi statków włoskich, zdążającemu z Sycylii do Tripoli i zniszczyły go bez śladu. W skład konwoju wchodziło 5 statków pływających z wojskiem i materiałem wojennym, a nad jego bezpieczeństwem czuwały trzy konrtorpedowce. Dwa statki transportowe miały każdy po 5 tysięcy ton i wiozły czołgi i samochody pancerne. Oba poszły na dno od pocisków brytyjskich. Dwa inne statki, po 3 tysiące ton zatoczyły również, a piąty, nośności 4 tysięcy ton, wypełniony amunicją, wyleciał w powietrze od celnego strzału. Transportu tego strzegły trzy konrtorpedowce, z których największy „Luca Tarigo“ liczył przeszło półtora tysiąca ton, a dwa pozostałe były mniejsze. Wszystkie trzy zostały również zatopione. W czasie tej operacji Anglicy stracili tylko 1 własny okręt bojowy, mianowicie „Mohawk“, ugodzony włoską torpedą. Większa część załogi wraz z kapitanem została wyratowana.

Z walk w Grecji

Berlin. Niemcy rzucili na Grecję wszystkie swe siły, jakie posiadali na Bałkanach, licząc przeszło milion żołnierzy. Po ustaniu oporu wojskowego w Jugosławii, kiedy resztki serbskiej armii musiały złożyć broń, dowództwo niem. zebrało wojska w Austrii, na Węgrzech, w Rumunii i Bułgarii, i pchnęło je na front grecki, jako posiłki do ataku na stanowiska brytyjskie na stokach Olimpu.

Ateny. Obiegają tu wiadomości, że wojska niemieckie, przypuszczające szturm na stanowiska angielsko-greckich na północy kraju, mają każdego dnia straty około 12 tysięcy żołnierzy w zabitych, rannych i jeńcach. W pierwszych dniach nspór ten, mimo całej wściekłości i wielkich strat był darewny i nie przyniósł żadnym z żadnej korzyści.

Berlin. (U P am.) Todo o poderio dos exercitos alemães nos Balkans, enjos effectivos sao calculados em mais de um milho e homens, foi lançado contra as linhas anglo-gregas da frente central da Grecia. Em consequencia da situacão do exercito jugoslavo, as forças allemas que operavam contra o mesmo, a partir da Austria, Hungria, Rumania e Bulgaria, estão sendo transferidas em direcao ao sul, afim de reforçar os contingentes que atacam furiosamente, as posições britânicas do monte Olympo. As forças anglo-gregas em conjunto nao passam de 500.000 homens.

Atenas (A. P am.) Em vista dos enormes esforços, feitos em vão, para romper a forte resistencia aliada circuloam noticias segundo as quais o exercito alemão está sofrendo cerca de 12 mil baixas por dia, entre feridos, mortos e prisioneiros.

Zapamiętaj

dobrze ten znak

Jest to godło znanej i cudownej maści!

Pomada Minancora

Jest to najlepsza maść, która leczy wszystkie rany na skórze ludzkiej, a ma nawet zastosowanie u bydła

NAD MINANCORĘ NIEMA LEPSZEJ POMADY

Farmacia Cruz w Avaré, stan S. Paulo wyleczyła pomadą MINANCORA wrzody, których nawet preparat 914 nie zdoltł usunąć. Pani Carolina Palhares z Joinville wyleczyła jednym pudełkiem ranę, zadawaną od 9 lat. Były setki podobnych leczęń.

POMADA MINANCORA jest w użyciu w szpitalach domach zdrowia i klinikach lekarskich.

WAŻNE Prawdziwą POMADĄ MINANCORA nie jest nigdy sprzedawana inaczej, jak tylko w pudełkach oryginalnych z godłem, jak wyżej. Odrzućcie naśladowni ctw! Ządajcie tylko MINANCORĘ prawdziwej, w pudełku oryginalnym.

Uważajcie dobrze przy zakupie!

Jest to produkt Laboratorios „Minancora“, Joinville

Wolność Prasy w U.S.A.

Waszyngton. Odbył się tu zjazd amerykańskiego związku wydawców gazet, na którym odczytano list prezydenta Roosevelta, wystosowany do uczestników. W liście tym prez. Roosevelt gwarantuje, że rząd Stanów Zjednoczonych nie zamysła zaprowadzić cenzury dla gazet ani też uszczuplać wolności prasy. Wyjątek z listu: „Wolność słowa trwa w dalszym ciągu i wydawcy, reporterzy jakoteż korespondenci w Waszyngtonie oraz mowcy radiowi mają nadal wszystkie środki do robienia uwag i do krytyki. Moim zdaniem, wolność ta będzie zabezpieczona i w przyszłości, gdyż tak istotnie winno być“.

A liberdade da Imprensa

Washington (O Estado de S. P.) Em carta lida perante a Convenção da Sociedade Americana dos Editores de Jornais, o presidente Roosevelt

As noticias do Exterior

O noticiario telegrafico do exterior publicado pela „Gazeta Polska“ vem envidado pelo local donde procede e pela fonte que o transmite. As noticias, observações, comentarios, e resumos do terreno da guerra e em geral do exterior são tomados exclusivamente de fontes rigorosamente neutrais a saber brasileiras, argentinas e americanas.

garantiu que o governo dos Estados Unidos nao cogitava de nenhuma censura ou supressão da liberdade de imprensa. Em sua missiva, o presidente Roosevelt diz que „a liberdade da palavra continua e que os editores, reporteres e os correspondentes em Washington, bem como os locutores de radio estão de posse de todos os meios do comentario e da critica. No que diz respeito a mim, assim continuara, porque assim é que deve ser“.

Każdy zapobiegliwy gospodarz stara się, aby miał zawsze w domu znakomite piwo **IMPERIAL PILSEN** oraz świetny i rowy wynalazek **„DELICIOSO“** z soku pomarańczowego bez alkoholu **Z BROWARU ATLANTICA** - Curitiba, Av. Iguassu nr. 153. Telefon 790 lub 791

Wiadomości Krajowe

Starek „Rio de Janeiro“
Donoszą z Nowego Jorku, iż odbyła się w stoczni Pensylwania uroczystość wodowania transatlantyku „Rio de Janeiro“...

Dwie butelki ze złotym piaskiem

Donoszą z miasta Paracatu że znaleziono tam dwie butelki zawierające złoty piasek.

Butelki były zakopane w ruinach chaty, znajdującej się na fazendzie Serra do Gomes. Mieszkał tam przed 300 laty i zmarł w tej budzie słynny fazender Messias Reis Calçado.

Nie ma wulkanu w Bahii

Z Bahii przysłał odwołanie wiadomości o odkryciu wulkanu w paśmie gór Serra do Espinhaço, w mun. Campo Formoso. Wiadomość powstała z tego, iż para obłąkanych zmieniła ognisko na szczycie jednej z gór. W ten sposób z gręby, znajdującej się u szczytu góry wychodził ogień i buchaly z niej kłęby dymu, tak iż miło się rzeczywiście wrażeń iż rozchodzi się o wybuch wulkanu.

92 milionów kg. tytoniu

Urzędowe statystyki podają, że Brazylia wyprodukowała w roku 1939-ym przeszło 92 miliony kilogramów tytoniu. Brazylia zajmuje obecnie czwarte miejsce pomiędzy krajami, produkującymi tyton, po Stanach Zjednoczonych, Indiach Brytyjskich i Rosji.

Rodacy chorzy

Wasze zdrowie ma pełno niespodzianek
Zrodło zdrowia — Lekarstwo
Carminativo Plazuka
z ziół i korzeni leczniczych; szybko działające na choroby żołądka, kiszek i wątroby. Również na ból lub zawrót głowy, kolki, wymioty, brak apetytu i ogólne zaburzenia w organach trawiennych.

Ok. postal. 1043—S. Paulo

Potrzebujemy reprezentantów w interloze z wyjątkiem Parana i S. Catarina (22-41)

Nawet Szkoły Normalnej
Jedyna Apteka Polska w Kurytybie

Farmacja da Criança

Posiada stale na składzie wszelkie lekarstwa krajowe i zagraniczne. Wykonuje się sumiennie wszystkie recepty lekarskie.

Swój do swego!

Hanna Radziwińska
Rua Emiliano Peretti, (Aquidabam), 139

Pierwszy w S. Paulo polski Skład mebli używanych

SPRZEDAŻ I KUPNO
Zadowolone kupującego w wielkim wyborze; staranne wykończenie i racjonalna cena
Edward Ludkiewicz
Rua Monsenhor do Andrade, 235
Blisko kościoła Braz—S. Paulo

Wprzejeździe do S. Paulo nie zapomnij wstąpić do

Wawrzyńca Otczyka
Pensjonat polski i Bar
R. Afonso Pena 417
S. PAULO 42-41

Tow. Polskie im. Józefa Piłsudskiego w São Paulo

Av. do Estado 1855 (ant. 12)
Zebrania tygodniowe odbywają się w każdą środę o godz. 8 wiecz.
Zebrania miesięczne — w każdą pierwszą niedzielę miesiąca o godz. 5 pp.
Biblioteka otwarta w każdą środę godz. 8—16 wiecz.

Dr. M. Barański

LEKARZ
Laureat Uniwersytetu Parańskiego. Z praktyką w szpitalu Santa Casa, Klinice położniczej i w Pogotowiu Ratunkowym.
Klinika ogólna. Chirurgia. Choroby kobiece
Pomoc przy porodach.
Konsultorium: Praça Tiradentes, 530 (nad apteką Stellfeld, naprzeciw stacji tramwajowej), od godz. 5 de 7.
Rezydencja Av. 7 de Setembro nr. 1658 Nr. Telefon 2969

Kurytyba otrzyma połączenie telefoniczne z S. Paulo

Wprowadzając w życie swe plany ulepszeń, Parańska Kompania Telefoniczna dokona połączenia telefonicznego pomiędzy Kurytybą a S. Paulo, zaspakajając w ten sposób dawno żądanie handlu kurytybskiego. Gdy to przedsięwzięcie będzie uskutecznione, stolica Parany nietylko że otrzyma połączenie telefoniczne z najważniejszymi miastami krajowymi, lecz otrzyma również sposób przeprowadzania rozmów telefonicznych z zagranicą. W niedalekiej przyszłości Międzynarodowe Two Brazylijskiego Radia, któremu Parańska Kompania Telefoniczna jest podprzaskowana, zainauguruje telefonizację połączeń pomiędzy Kurytybą a Boliwią. W ten sposób Kurytyba uzyska możliwość otrzymywania połączeń telefonicznych z krajem sąsiadującym z Brazylią.

Budowa fabryk w Volta Grande

Riowski dziennik popołudniowy „A Noite“ donosi, iż budowa gmachów, przeznaczonych na pomieszczenie olbrzymich fabryk w miejscowości Volta Grande, w stanie Rio de Janeiro, a mających poświęcić się produkcji ciężkiego przemysłu, zostanie rozpoczęta w przeciągu jednego miesiąca. Dziennik ten donosi również, że plany olbrzymich gmachów, których wykonanie powierzono inżynierom północno-amerykańskim są już skończone i składają się z 4 tysięcy kartonów.

NOTÍCIAS DO PAÍZ

Informam de Nova Jorque que teve lugar, nos estaleiros da Pensilvania, a cerimonia do lançamento ao mar, do transatlantico Rio de Janeiro pertencente a frota de „boa visinhança“, da firma Mormack Mac Moore e que se destina a linha entre as duas Americas. A cerimonia de batismo teve como madrinha a sra. Alzira Vargas do Amaral Peixoto, filha do presidente da Republica e esposa do Comandante Amaral Peixoto, interventor federal no Estado do Rio. O novo transatlantico desloca 17.500 toneladas.

Noticias procedentes da cidade de Paracatu, informam haverem sido descobertas ali duas garrafas contendo ouro em pó. As garrafas estavam enterradas numa „apera da fazenda de Serra do Gomes, onde há 300 anos viveu o celebre fazendeiro Messias Reis Calçado.

Na Bahia foi deamentada a noticia da descoberta de um vulcao no trecho de Serra do Espinhaço. A noticia foi originada por um fogueiro atestado por um casal de dementes no alto da serra o que fazia sair de uma grotta chamas e fumo dando a impressao de tratar-se efectivamente de uma erupção.

As estatísticas revelam que o Brazil produz no ano de 1939 mais de 92 milhões de quilos de fumo. O Brasil ocupa presentemente o 4-o lugar em produção de fumo depois dos Estados Unidos, India Britanica e Russia.

Pondo em execucao o seu plano melhor mentos a Cia Telefonica Paranaense levava a cabo a eletrificacao de uma antiga aspiracao do comercio de Curitiba isto e a ligacao telefonica da capital do Estado do Parana com S. Paulo. Com a realizacao deste empreendimento, alem de figurar Cu-

NAJWIĘKSZE ODKRYCIE dla Kobiety

FLUXO-SEDATINA (REGULATOR VIEIRA)
Kobieta nie będzie wycieńczona
W 2 godzinach ustają kolki maciczne.
Środek zastosowuje się przy upławach, bólach perjo-dycznych, po porodzie, krwawieniu itd.
Środek uroekajający i wzmacniający.

FLUXO-SEDATINA jest zalecana przez 10,000 Z GÓR IGHARZY.
FLUXO-SEDATINA znajduje się wszędzie do nabycia.

FLUXO-SEDATINA

FLUXO-SEDATINA jest zalecana przez 10,000 Z GÓR IGHARZY.
FLUXO-SEDATINA znajduje się wszędzie do nabycia.

S. P.
Władysław Stabrowski
Zginął śmiercią tragiczną w dniu 10. kwietnia 1941 roku, mając lat 36, w wypadku samochodowym koło miasta Imbituva w Paranie, osierocając żonę Wilgofortę z Trzaskowskich i dwoje dzieci. Pochowany w dniu następnym na cmentarzu municypalnym w Imbituwie.
Rodzina

Wspomnienie, pośmiertne

W kolonii Guarany stan RORs. zmarła w dniu 23 marca 1941 sp. Katarzyna Stasiak wdowa, pozostawiając w smutku liczną rodzinę, córki, synów oraz wnuków. Wszystkim, którzy wzięli udział w pogrzebie i okazali nam współczucie, składamy wyrazy serdecznego podziękowania.
ZASMUCONA RODZINA.

O Radio Polskie w U.S.A.

Audicoes polnesas dos E. U.
Pisaliśmy już o tem, że stacja w Boston nadaje codziennie czeskie sluchowiska, o godz. 8 mej wieczorem, wedle czasu brazylijskiego. Obecnie dowiadujemy się, że owo czeskie radio, pracując w myśl przyszłej Federacji polsko-czeskiej, będzie nadawało każdego dnia, z wyjątkiem niedziel, 5-minutowe sluchowiska polskie, poświęcone sprawom polskim, Polska minutka trwa od 8,25 do 8,30. Należy wyrazić nadzieję, że w łączności z pobytem gen. Sikorskiego w Ameryce północnej dojdzie tam do zorganizowania Polskiego Radia w Stanach Zjednoczonych, którego my tu na południu kontynentu odczuwamy wielki brak, gdyż londyńska BBC nadaje sluchowiska polskie tylko na Europę, i w Ameryce połudn. są one trudno, albo wogóle nieslyszalne. Występujemy z tym apelem w imieniu licznych Czytelników ze wszystkich krajów Ameryki Południowej i zwracamy się z prośbą do dyplomatycznych Przedstawicielstw Rzeczypospolitej w Rio, Waszyngtonie, Buenos Aires i Meksyku, aby zechciały wziąć do serca apel Polaków z Ameryki południowej. Prosimy gorąco o zorganizowanie Radia polskiego w Stanach Zjednoczonych!

O que esta reservado aos alemaes

Londres (Reuter ingl.) Um interessante segredo, semi-revelado ha pouco, fornece indicoes sobre o que esta reservado aos alemaes. Trata-se de um explosivo muitissimo mais violento do que qualquer dos que se conhece ate o presente. A sua eficiencia e tal, que da a bombas pequenas o poder das grandes. E os engenheiros de grandes proporcoes, taes como os que esta sendo agora construidos, poderao ser classificados de catastrophicos. Uma das particularidades do novo explosivo, e que elle nao explode enviando a tremenda forza para baixo e, sim, lateralmente, abrangendo o seu effeito um immovel, destruindo todos os teitos existentes numa circumferencia de varias milhas. Num campo de operacoes esse effeito lateral produzira consequencias tremendas. De ora em diante nao sera mais necessario attingir com impactos directos as columnas blindadas, para destruil-as. Uma bomba cahida nas proximidades sera o sufficiente para se conseguir esse objectivo. As columnas alemaes que nesta primavera e no proximo verao, se movimentarem ao longo das amplas estradas militares da Europa, soffrerao choques terriveis, e, talvez, uma destruição total. E quando os soldados souberem dos effeitos osados por essas bombas nas respectivas cidades nataes, manifestarao sentimentos que sera interessante observar pela sua repercussao no prosseguimento da guerra.

BOL

Jedynym środkiem dla usmierzienia go jest
UŻYCIE
BALSAMU
STA. HELENA
Polskie ołówki, Polskie Pocztołki polskie żyłki; Kognitki na ból głowy najlepsze w świecie 5 sztuk 2550, 1 Tabaki do żażywania, i w listkach FLORECKI — Charutaria Liberty.
Florecki — Charutaria Liberty
Rua do Rosario, 64

Gospodynini do prowadzenia domu u samotnego człowieka w starszym wieku, potrzebna zaraz. Najchętniej z kolonii. Listy i zgłoszenia proszę kierować do „Gazety Polskiej“.

Niezawodna przy łupieniu i wypadaniu włosów. Robi włosy silnymi, jedwabnymi i perfumuje je.
Najlepszy środek przy niedomaganiach skórnych w częściach owłosionych
We wszystkich aptekach i drogeriach
Wyrób Lab. „Minancora“ w Joinville

Registro de estrangeiros
No Parana 32,515 estrangeiros ja foram registrados

Table with columns for categories (e.g., A Delegacia de Ordem Política e Social, Mulheres, Solteiros) and corresponding counts.

Do wszystkich ludów cywilizowanych!

Ateny. Rząd Jugosławii wydał poniższą odezwę, skierowaną do wszystkich ludów cywilizowanych całego świata:
Wszystkim ludom cywilizowanym pragniemy przedstawić straszliwie zbrodniczą, jakich się dopuściły niemieckie wojska na jezdnicze w wojnie, która została nam narzucona. Belgrad, stolica naszego kraju, która była uprzednio już ogłoszona za miasto otwarte, znalazła się w bezlitosnym ogniu bomb niemieckich, bez jakiegokolwiek wypowiedzenia wojny.

W Niedzielę Palmową rano, kiedy dzwony z kościołów zaczęły wzywać wiernych na nabożeństwo, pojawiły się nad miastem samoloty niemieckie, a bombardowanie, jakie nastąpiło, przekracza wszelką ludzką wyobraźnię. Na Belgrad spadł prawdziwy potop bomb, zamieniając miasto w ruiny i zgłusza a ulice, zaciśniętą zwołkami niewiast, dzieci i starców. Nasze miasto męczeńskie ma za sobą długie wieki: dziejów, lecz nawet najbardziej barbarzyńscy najeźdźcy nie dopuścili się takiego okrucieństwa. A cwoi zniszczenie otwartego i nieobronnego miasta wyszło od lotnictwa kraju, który domaga się dla siebie pierwszego miejsca wśród ludów cywilizowanych. Bombowce nazystowskie odrzuciły na bok wszystkie przepisy Prawa Międzynarodowego i wszystkie ludzkie względy, burząc i niszcząc przezwrotnie szpitale, szkoły i instytucje kulturalne, a to za białego dnia.
Pałac królewski padł pod wybuchem 30 bomb. Aparaty nazystowskie, jeszcze niezadowolone, bombardowały nadto podjętym domy i tym sposobem znaleźli śmierć dr. Kulowec, przywódca ludu słowieskiego, jakoteż szereg członków rządu.

Ambasada Braz. w Londynie

Zniszczona od bomb niemieckich
— Damnificada a embaixada brasileira em Londres —
Rio. Departament prasy i propagandy podał nast. komunikat dla dzienników: Ministerstwo spraw zagran. otrzymało z Londynu, od ambasady brazylijskiej wiadomość o tem, że gmach ambasady uległ w czasie ostatniego nalotu niemieckiego poważnemu zniszczeniu. Personel ambasady pracował nieustannie przez całą noc, aby zabezpieczyć archiwum oraz sam budynek od niebezpieczeństwa pożaru. Na szczęście, ambasador Muniz de Aragão i wszyscy inni urzędnicy wyszli cało z pod bomb niemieckich.

Znasz już północ Parany?

Jest to najbogatsza stręła w Brazylii, nadejająca się szczególnie dla kolonistów.
Stań się niezależnym i zostań rolnikiem, nabywając większy lub mniejszy lot. Ziemia „terra roxa“ najlepszej jakości, nadająca się do uprawy kawy, bawełny, pszenicy, ryżu, fizonu, kukurydzy itd. Las dziewiczy z najlepszym drzewem materiałowym da ci tyle zysku, że zapłacisz sporą część lotu.
Kolej żelazna na miejscu, dobre drogi kołowe, nowe, świetnie prosperujące miasta, tytuły własności absolutnie gwarantowane, dobre wody, tereny równe, dobry klimat. Aby wierzyć, trzeba to wszystko zobaczyć.
Kolonizację przyprawdza Cia de Terras Norte do Paraná, z siedzibą w Londynie (Inscr. 12 Dec. 3079 de 15.9.1938).
O bliższe informacje i biletu darmowe na przejazd dla oglądnięcia tamtych stron zwróćcie się do Agenta Kompanii, pana STASYS VANCEVICIUS, Rua Afonso Pena nr. 289 w São Paulo.
Mówimy i odpowiadamy na listy po portugalsku, po polsku i po rosyjsku.

Great American Insurance Co.
Wielka Amerykańska Kompania Asekuracyjna z siedzibą w Nowym Jorku, założona w 1872 r.
Ubezpieczenia morskie, kolejowe i transytowe
Nasze hasło: Solidność, dobre imię i akurata obsługa. — Oferujemy
Wam nasze usługi.
Kapitał w dolarach złotych \$16,300,000,00
Rezerwy \$62,434,915,00
Przedstawiciel w Paranie: OTERO P. BPAGA, r. 15 de Nov. nr. 357, 3 piętro, Caixa Postal, 68
Telefon 816 — Kurytyba.
Na całą Brazylię: Rua da Alfandega, 21 (1-o piętro). Telefony 4-1701 i 4-1702. — Caixa Postal 548
Rio de Janeiro

Vertical text on the right edge of the page, including names like 'Głosa Marsyli' and 'Sama chciatam'.

Przemal się, bo musiał się przelamać w swojej dumie, w przekonaniu, że najbogatsze i najpiękniejsze panny wdechają doń, że najlepsze domy pragną go mieć za zięcia, że mało jest równych mu pod względem urodzenia, majątku, wykształcenia. Tak lubił przecie od niechcienia popisywać się nazwiskami uytulowanych przyjaciół, w takim

Jeżeli kiedykolwiek w jej rozmysłach znalazł się jakiś najdrobniejszy zarzut przeciw Leszkowi, teraz nie pozostało po nich śladu. Oczywiście, nie wierzyła w to, że ich małżeństwo dojdzie do skutku. To było nieprawdopodobne. Ale już sam fakt jego decyzji, niewątpliwie szczerzej, sama jego dobra wola, samo to, że przelamał siebie i uczynił to dla niej świadczą o jego szlachetności, o głębi uczuć, o wyjątkowości natury. Gdyby zapytano ją teraz, czy może istnieć człowiek bardziej wartościowy od niego, zaprzeczyłaby z całym sumieniem.

Jeżeli kiedykolwiek w jej rozmysłach znalazł się jakiś najdrobniejszy zarzut przeciw Leszkowi, teraz nie pozostało po nich śladu. Oczywiście, nie wierzyła w to, że ich małżeństwo dojdzie do skutku. To było nieprawdopodobne. Ale już sam fakt jego decyzji, niewątpliwie szczerzej, sama jego dobra wola, samo to, że przelamał siebie i uczynił to dla niej świadczą o jego szlachetności, o głębi uczuć, o wyjątkowości natury. Gdyby zapytano ją teraz, czy może istnieć człowiek bardziej wartościowy od niego, zaprzeczyłaby z całym sumieniem.

Jeżeli kiedykolwiek w jej rozmysłach znalazł się jakiś najdrobniejszy zarzut przeciw Leszkowi, teraz nie pozostało po nich śladu. Oczywiście, nie wierzyła w to, że ich małżeństwo dojdzie do skutku. To było nieprawdopodobne. Ale już sam fakt jego decyzji, niewątpliwie szczerzej, sama jego dobra wola, samo to, że przelamał siebie i uczynił to dla niej świadczą o jego szlachetności, o głębi uczuć, o wyjątkowości natury. Gdyby zapytano ją teraz, czy może istnieć człowiek bardziej wartościowy od niego, zaprzeczyłaby z całym sumieniem.

drugie zbyt widoczna nastąpiła w nim zmiana. Bez śladu znikło dawne rozdzielenie, obojętność dla spraw domowych i majątkowych, znużenie.
— Co ci się stało, Leszku? — z uznaniem pytała pani Eleonora.
— Zmieniłem się, mam. Jestem wprost innym człowiekiem.
— Ciekawe, czy ta pomysłowa faza długo potrwa — O, tak — usmiechnął się tajemniczo. — Mam wrażenie, że to ostateczna faza mego rozwoju. Widziałeś, dużo przemyślałem i doszedłem do przekonania, że już czas zabrać się do ustalenia, do roboty, do uporządkowania sobie życia i tak dalej.
— Pan Czyński aż podniósł oczy nad gazetę.
— Czy to ma znaczyć, że wreszcie samierzasz zająć się fabryką?
— Nie mylisz się, ojciec!
— Wobec tego muszę wyśledzić depeszę dziękczynną do wujka. Czy w ich domu spotkałeś kogós, kto cię tak odmiennie? Było tam, zdaje się, dużo osób.
— O, tak, bardzo dużo. Po prostu łok — skłonił głowę i dodał po chwili: — I w tym tłoku spotkałem... siebie.

— Ach?... I jakież odmiennieś wrażenie z tego spotkania?
— Początkowo dość przykre. Umysłem wiele krytycznych uwag, nie pozabawionych snobstwa. W końcu jednak przekonałem się, że mam do czynienia z człowiekiem, który wie, czego chce. Obaj byliśmy tym bardzo ucieszeni.

— Ach?... I jakież odmiennieś wrażenie z tego spotkania?
— Początkowo dość przykre. Umysłem wiele krytycznych uwag, nie pozabawionych snobstwa. W końcu jednak przekonałem się, że mam do czynienia z człowiekiem, który wie, czego chce. Obaj byliśmy tym bardzo ucieszeni.

— Ach?... I jakież odmiennieś wrażenie z tego spotkania?
— Początkowo dość przykre. Umysłem wiele krytycznych uwag, nie pozabawionych snobstwa. W końcu jednak przekonałem się, że mam do czynienia z człowiekiem, który wie, czego chce. Obaj byliśmy tym bardzo ucieszeni.

— O, tak, bardzo dużo. Po prostu łok — skłonił głowę i dodał po chwili: — I w tym tłoku spotkałem... siebie.

— Ach?... I jakież odmiennieś wrażenie z tego spotkania?
— Początkowo dość przykre. Umysłem wiele krytycznych uwag, nie pozabawionych snobstwa. W końcu jednak przekonałem się, że mam do czynienia z człowiekiem, który wie, czego chce. Obaj byliśmy tym bardzo ucieszeni.

— Ach?... I jakież odmiennieś wrażenie z tego spotkania?
— Początkowo dość przykre. Umysłem wiele krytycznych uwag, nie pozabawionych snobstwa. W końcu jednak przekonałem się, że mam do czynienia z człowiekiem, który wie, czego chce. Obaj byliśmy tym bardzo ucieszeni.

— Ach?... I jakież odmiennieś wrażenie z tego spotkania?
— Początkowo dość przykre. Umysłem wiele krytycznych uwag, nie pozabawionych snobstwa. W końcu jednak przekonałem się, że mam do czynienia z człowiekiem, który wie, czego chce. Obaj byliśmy tym bardzo ucieszeni.

— O, tak, bardzo dużo. Po prostu łok — skłonił głowę i dodał po chwili: — I w tym tłoku spotkałem... siebie.

— Ach?... I jakież odmiennieś wrażenie z tego spotkania?
— Początkowo dość przykre. Umysłem wiele krytycznych uwag, nie pozabawionych snobstwa. W końcu jednak przekonałem się, że mam do czynienia z człowiekiem, który wie, czego chce. Obaj byliśmy tym bardzo ucieszeni.

— Ach?... I jakież odmiennieś wrażenie z tego spotkania?
— Początkowo dość przykre. Umysłem wiele krytycznych uwag, nie pozabawionych snobstwa. W końcu jednak przekonałem się, że mam do czynienia z człowiekiem, który wie, czego chce. Obaj byliśmy tym bardzo ucieszeni.

— Ach?... I jakież odmiennieś wrażenie z tego spotkania?
— Początkowo dość przykre. Umysłem wiele krytycznych uwag, nie pozabawionych snobstwa. W końcu jednak przekonałem się, że mam do czynienia z człowiekiem, który wie, czego chce. Obaj byliśmy tym bardzo ucieszeni.

— O, tak, bardzo dużo. Po prostu łok — skłonił głowę i dodał po chwili: — I w tym tłoku spotkałem... siebie.

— Ach?... I jakież odmiennieś wrażenie z tego spotkania?
— Początkowo dość przykre. Umysłem wiele krytycznych uwag, nie pozabawionych snobstwa. W końcu jednak przekonałem się, że mam do czynienia z człowiekiem, który wie, czego chce. Obaj byliśmy tym bardzo ucieszeni.

— Ach?... I jakież odmiennieś wrażenie z tego spotkania?
— Początkowo dość przykre. Umysłem wiele krytycznych uwag, nie pozabawionych snobstwa. W końcu jednak przekonałem się, że mam do czynienia z człowiekiem, który wie, czego chce. Obaj byliśmy tym bardzo ucieszeni.

— Ach?... I jakież odmiennieś wrażenie z tego spotkania?
— Początkowo dość przykre. Umysłem wiele krytycznych uwag, nie pozabawionych snobstwa. W końcu jednak przekonałem się, że mam do czynienia z człowiekiem, który wie, czego chce. Obaj byliśmy tym bardzo ucieszeni.

— O, tak, bardzo dużo. Po prostu łok — skłonił głowę i dodał po chwili: — I w tym tłoku spotkałem... siebie.

— Ach?... I jakież odmiennieś wrażenie z tego spotkania?
— Początkowo dość przykre. Umysłem wiele krytycznych uwag, nie pozabawionych snobstwa. W końcu jednak przekonałem się, że mam do czynienia z człowiekiem, który wie, czego chce. Obaj byliśmy tym bardzo ucieszeni.

— Ach?... I jakież odmiennieś wrażenie z tego spotkania?
— Początkowo dość przykre. Umysłem wiele krytycznych uwag, nie pozabawionych snobstwa. W końcu jednak przekonałem się, że mam do czynienia z człowiekiem, który wie, czego chce. Obaj byliśmy tym bardzo ucieszeni.

— Ach?... I jakież odmiennieś wrażenie z tego spotkania?
— Początkowo dość przykre. Umysłem wiele krytycznych uwag, nie pozabawionych snobstwa. W końcu jednak przekonałem się, że mam do czynienia z człowiekiem, który wie, czego chce. Obaj byliśmy tym bardzo ucieszeni.

— O, tak, bardzo dużo. Po prostu łok — skłonił głowę i dodał po chwili: — I w tym tłoku spotkałem... siebie.

— Ach?... I jakież odmiennieś wrażenie z tego spotkania?
— Początkowo dość przykre. Umysłem wiele krytycznych uwag, nie pozabawionych snobstwa. W końcu jednak przekonałem się, że mam do czynienia z człowiekiem, który wie, czego chce. Obaj byliśmy tym bardzo ucieszeni.

— Ach?... I jakież odmiennieś wrażenie z tego spotkania?
— Początkowo dość przykre. Umysłem wiele krytycznych uwag, nie pozabawionych snobstwa. W końcu jednak przekonałem się, że mam do czynienia z człowiekiem, który wie, czego chce. Obaj byliśmy tym bardzo ucieszeni.

— Ach?... I jakież odmiennieś wrażenie z tego spotkania?
— Początkowo dość przykre. Umysłem wiele krytycznych uwag, nie pozabawionych snobstwa. W końcu jednak przekonałem się, że mam do czynienia z człowiekiem, który wie, czego chce. Obaj byliśmy tym bardzo ucieszeni.

— O, tak, bardzo dużo. Po prostu łok — skłonił głowę i dodał po chwili: — I w tym tłoku spotkałem... siebie.

— Ach?... I jakież odmiennieś wrażenie z tego spotkania?
— Początkowo dość przykre. Umysłem wiele krytycznych uwag, nie pozabawionych snobstwa. W końcu jednak przekonałem się, że mam do czynienia z człowiekiem, który wie, czego chce. Obaj byliśmy tym bardzo ucieszeni.

— Ach?... I jakież odmiennieś wrażenie z tego spotkania?
— Początkowo dość przykre. Umysłem wiele krytycznych uwag, nie pozabawionych snobstwa. W końcu jednak przekonałem się, że mam do czynienia z człowiekiem, który wie, czego chce. Obaj byliśmy tym bardzo ucieszeni.

— Ach?... I jakież odmiennieś wrażenie z tego spotkania?
— Początkowo dość przykre. Umysłem wiele krytycznych uwag, nie pozabawionych snobstwa. W końcu jednak przekonałem się, że mam do czynienia z człowiekiem, który wie, czego chce. Obaj byliśmy tym bardzo ucieszeni.

— O, tak, bardzo dużo. Po prostu łok — skłonił głowę i dodał po chwili: — I w tym tłoku spotkałem... siebie.

— Ach?... I jakież odmiennieś wrażenie z tego spotkania?
— Początkowo dość przykre. Umysłem wiele krytycznych uwag, nie pozabawionych snobstwa. W końcu jednak przekonałem się, że mam do czynienia z człowiekiem, który wie, czego chce. Obaj byliśmy tym bardzo ucieszeni.

— Ach?... I jakież odmiennieś wrażenie z tego spotkania?
— Początkowo dość przykre. Umysłem wiele krytycznych uwag, nie pozabawionych snobstwa. W końcu jednak przekonałem się, że mam do czynienia z człowiekiem, który wie, czego chce. Obaj byliśmy tym bardzo ucieszeni.

— Ach?... I jakież odmiennieś wrażenie z tego spotkania?
— Początkowo dość przykre. Umysłem wiele krytycznych uwag, nie pozabawionych snobstwa. W końcu jednak przekonałem się, że mam do czynienia z człowiekiem, który wie, czego chce. Obaj byliśmy tym bardzo ucieszeni.

— O, tak, bardzo dużo. Po prostu łok — skłonił głowę i dodał po chwili: — I w tym tłoku spotkałem... siebie.

— Ach?... I jakież odmiennieś wrażenie z tego spotkania?
— Początkowo dość przykre. Umysłem wiele krytycznych uwag, nie pozabawionych snobstwa. W końcu jednak przekonałem się, że mam do czynienia z człowiekiem, który wie, czego chce. Obaj byliśmy tym bardzo ucieszeni.

— Ach?... I jakież odmiennieś wrażenie z tego spotkania?
— Początkowo dość przykre. Umysłem wiele krytycznych uwag, nie pozabawionych snobstwa. W końcu jednak przekonałem się, że mam do czynienia z człowiekiem, który wie, czego chce. Obaj byliśmy tym bardzo ucieszeni.

— Ach?... I jakież odmiennieś wrażenie z tego spotkania?
— Początkowo dość przykre. Umysłem wiele krytycznych uwag, nie pozabawionych snobstwa. W końcu jednak przekonałem się, że mam do czynienia z człowiekiem, który wie, czego chce. Obaj byliśmy tym bardzo ucieszeni.

Przebieg wojny

Wyczerpanie Jugosławii

Po 11 dniach straszliwej walki z przemocą tyłu wrogów, ostatki wojska jugosłowiańskiego złożyły broń. Taką wiadomość podał Berlin, a z Rzymu objaśniono, że akt poddania podpisał Cinkar Markowicz, dawniejszy minister spraw zagran., który podpisał był 2-dniowy układ z osi, a który ustąpił po zaprowadzeniu nowego ładu. — Silne oddziały jugosłowiańskiego wojska wsiadły na okręty w portach Dalmacji i pojechały do Grecji, walcząc nadal u boku Sprzymierzonych. Cała flota serbska, a jest ona znaczna, połączyła się z angielską i grecką. Kraj, chwilowo bezsilny, ulega krajaniu, jak swego czasu Polska. Dalmację i Czarnogórę chcą mieć w rękach dla siebie. Kroacją i Sławonią rządzą królóbójcy, którzy zamordowali króla Aleksandra, a rządzią pod osłoną wojsk niemiecko-włoskich. Węgry ogłosiły, że ich układ o wiczyściej przyjaźni z Jugosławią przestał istnieć, i wargnęły w widły Dunaju i Cisy. Bułgarzy otrzymali od Niemców pozwolenie na wkroczenie do południowej Serbii. —

Jugosławia nie uległa

Miejsce pobytu króla i rządu nie jest wiadome. Jedni mówią, że znajduje się w Grecji, inni twierdzą, że wyjechali do Palestyny. Generał Simowicz oświadczył, że jak w wojnie światowej, wojsko serbskie uchodzi wraz z rządem zagranicę, aby walczyć dalej i oswozić kraj od najeźdźców. Niemcom to bardzo nie na rękę, że nie dostali młodego króla w swe ręce, jak Leopolda w Belgii.

Bohaterska Grecja

Cały ciężar wojny na Bałkanach spoczywa teraz na walczących barkach małej Grecji. Pół Europy zważyło się na nią. Rzesza, Italia (która przez pół roku nie mogła sobie dać z nią rady), a jakby tego mało, pomagają im jeszcze Węgry, Słowacja, Rumunia i Bułgaria. Grecy pomagają tylko Brytyjczycy. Turcy patrzą obojętnie, Moskwa ma w dalszym ciągu maskę słabego. Półtorę setki milionów ludności liczą wrogowie, a Grecja tylko 7 milionów. Jeden Grek musi stawać przeciw 20 nieprzyjaciółom! A jednak naród trzyma się bohatercko, i walczy nieustępliwie.

Położenie wojenne

Pod niesłychanym naporem milionowych armij, Grecy i Brytyjczycy muszą się powoli cofać, ale każdą piędź ziemi oddają zbroczoną krwią najeźdźcy. Stoki gór i doliny pokryte są stosami trupów nieprzyjacielskich i rannych. Linie obronne nie zostały nigdzie przerwane, i obrońcy cofają się w porządku. Gdy słowa te piszemy, Brytyjczycy cofnęli się z Olimpu (góra dawnych bogów greckich) oraz z miasta Larissy, punktu węzłowego kolei w środkowej Grecji. Stamtąd front biegnie przez Tessalię i Epir do morza Jońskiego, gdzie Grecy jeszcze się trzymają, gdyż natura wioski są słabsze od niemieckich. Obserwatorzy amerykańscy twierdzą, że Grecy z Anglikami będą się mogli wycofać aż na półwysep Peloponezu, odgraniczony od reszty kraju cie-

śniną morską Koryntu. W tak ciężkiej chwili na Grecję padło nowe nieszczęście. Zmarł szef rządu greckiego Korizis, podobno śmiercią samobójczą. Po węgierskim Telekim jest to druga dobrowolna ofiara życia w tamtych straszach, złożona pod barbarzyńskim obuchem wojny. Król grecki Jerzy oddał rządy w ręce wyłącznie wojskowe, a narady ministrów będą się odbywały pod jego osobistym przewodnictwem.

Naloty

Anglicy dokonali nowego nalotu na Berlin, przy użyciu olbrzymich aparatów, które wyjechały po raz pierwszy na wyprawę. Sami Niemcy przyznają, że szkody w Berlinie są wielkie. Również Niemcy bombardowali Londyn. Zostały uszkodzone katedra św. Pawła, gmach parlamentu i ambasada brazylijska. Widać, jak Niemcy celują trafnie w „obiekty wojskowe”. Anglicy ogłosili, że gdyby tutejsi odważyli się bombardować Ateny lub Kairo, wtedy zaczęłyby się systematyczne i stałe bombardowania Rzymu. Wjawiono też, że włosi mieli już na tle okazje gotowe własne samoloty z bombami angielskimi, które w razie angielskiego nalotu miały być przez włochów spuszczone na Watykan. Anglicy wyjawili ten podstęp, aby katolicy wiedzieli, z czyjej to ręki inajmniej spąść bomby na miasto papieskie.

W Afryce

Niemcy i włosi utknęli w rozpędzie i stają już od tygodnia u granic Egiptu. Tobruk w ręku Anglików nie tylko się broni, ale zadaje ciosy Niemcom od tyłu. Lotnicy angielscy obrzucają stale bombami drogę pustynną, utrudniając wrogom dostawę posiłków żywności i materiałów wojennych. W Abisynii trwa nadal zaciśnięcie pierścienia naokoło resztek wojsk włoskich.

O desenvolvimento da guerra

Resumo semanal a base de jornais brasileiros

O martirio da Jugoslavia

Depois de 11 dias de terríveis e sangrentas lutas, os destroços do exército jugoslavo capitularam. Essa notícia anunciou Roma e Berlin, acrescentando que o acto da capitulação foi assinado pelo sr. Cinkar Markowicz, ex-ministro, que havia assinado o finado pacto da Jugoslavia com o „eixo”. Fortes contingentes jugoslavos foram embarcados nos portos do Adriatico e transportados a Grecia para continuar a luta ao lado dos gregos e britânicos; a esquadra jugoslava tambem juntou-se aos aliados. O pais entretanto, — esta sendo retalhado. O Montenegro e a Dalmacia são reclamados pela Italia. A Croacia e a Silesia estao sendo governadas por regencias, assassinos do rei Alexandre com a assistencia de buionetas germanicas. Os húngaros declararam nao mais existir o pacto da eterna amizade com a Jugoslavia e os seus exercitos marcharam contra o desventurado pais ocupando toda a regio situada entre os rios Tisa e Danubio. Os bulgaros receberam permissoes dos alemães para invadir o sul da Servia.

A Jugoslavia nao sucumbiu

O local da permanencia do governo jugoslavo e desconhecido. Apenas sao feitas conjectivas quanto a sua fuga para a Grecia ou para Palestina. O general Simowicz declarou que, como durante a grande guerra, o exercito e o governo da Jugoslavia retiraram-se para o estrangeiro afim de continuar a luta ate a libertacao completa do pais.

U stóp Olimpu

Góry Bogów starożytnej Grecji

Ateny. Korespondent wojenny amerykańskiej agencji AP tak opisuje walki na stokach Olimpu: „Masy niemieckiego żołnierstwa zwalają się niustannie na linie obronne Greków i Anglików, podejmując wciąż nowe i gwałtowne ataki, lecz równocześnie ponoszą one olbrzymie straty. Znawcy obliczają, że na ziemi greckiej poniosło już śmierć 50 tysięcy niemieckich najeźdźców. Mimo, iż na pobojowisku wznoszą się prawdziwe stosy trupów żołnierstwa nazystowskiego, dowódczo niemieckie nie ustają w rzucaniu do boju pancernych dywizji, napływ których zdaje się nie mieć końca. Wojska niemieckie zbliżają się kolumnami, a chronią je samoloty „Stuka”. Pułk za pułkiem uderza na stanowiska obro-

ne Sprzymierzonych rozłożone a stóp góry Olimpu. Władze wojskowe angielskie i greckie w kwatery głównej, do której jestem przydzielony, uważają że położenie jest „poważne ale nie beznadziejne”.

Londyn. Chmury piechoty niemieckiej rzucają się w ataku na stanowiska Brytyjczyków i Greków. Armaty Sprzymierzonych i ich karabiny maszynowe, ustawione na zboczach gór, urządzają celnym swym ogniem prawdziwą kość śmierci w pracujących naprzód nieprzyjacielskich szeregach. Pola leżące przed pozycjami anglo-greckimi przybrały inny kolor, a to od mundurów żołnierstwa niemieckiego, które zaszło pobojowisko niesłychaną liczbą trupów, zaścielając je dostownie, jak daleko okiem sięgnąć.

No monte Olimpo

Atenas (U P, am) Forças alemãs, caindo incessantemente sobre a linha de defesa anglo-helênica, desfecham ataques violentos, mas, ao mesmo tempo, sofrem enormes perdas. Alguns entendidos calculam o numero de mortos nazistas na invasão grega em 50.000, ate agora. Todavia, muito embora cadaveres de soldados alemães estejam fazendo verdadeira pilha no campo de batalha, o alto comando alemão continua mandar suas forissimas e inextinguíveis divisões para o assalto. Colunas após colunas de tropas do Reich, apoiadas por avioes „Stukas” de bombardeio chegam a todo momento para a investida contra a linha aliada no ope do Monte Olimpo. As autoridades militares inglesas e gregas des'e quartel general onde me acho declararam que a situação é „seria mas nao desesperada”.

Londres, (A P am.) Densas colunas de infantaria alemã atacam as posições anglo-gregas. A artilharia anglo-grega e as metralhadoras, colocadas nas encostas das montanhas estao ceilando com seu fogo certo milhar de atacantes. Todos os campos adjacentes aos posições anglo-gregas, tomaram a cor esverdeada de uniformes alemães, devido a inculcáveis massas de cadaveres alemães, que estao literalmente encobrindo todo o campo de batalha.

Na Morzu

Londyn. Nieprzyjacielski statek przewozowy o nośności 7 tysięcy ton stanął w płomieniach buchających z tylnej jego części, a drugi statek o 8 tysiącach ton tonął szybko w falach — w następstwie nalotu jaki wykonywały aparaty bombowe brytyjskie u brzegów Norwegii. Jeden z tych statków otrzymał cztery ciężkie bomby, spuszczone nafi z wysokości zaledwie 50 stóp.

Waszyngton. Amerykańska komisja morska podała do wiadomości, że wydała kontrakty na budowę 184 nowych statków tro-

Korzysina i Dobra Okazja

Na sprzedaż młyn na 2 kamienie, parowy z maszyną sily 24 konie i przyrządonym kołem wodnym sily 6 do 8 koni, do tego warsztat kotłodzijski, heblarka, serra fity i circular, dom mieszkalny z elektrycznym oświetleniem dynamo 120 wolt. W dobrym punkcie. Najbliższy młyn w jedną stronę 24 km., w drugą 42 km. Drzewo tanie, 25500 metr przy maszynie. — Cena umiarkowana, w pól darmo. Zainteresowani zechcą się zgłosić wprost do właścicieli: Piotr Zygmunt Lewandowski — Ponte Torte, Palmyra, Parana.

A heroica Grecia

Todo o peso da guerra esta sobre os hombros da pequena Terra dos Deuses. Metade da Europa em vão tenta esmagar-la. E a Alemanha e a Italia aquela mesma Italia que durante meio ano nao conheceu sinão derrotas nessa luta desigual, a Hungria, Slovaquia, Rumania e Bulgaria. Apenas os britânicos auxiliam aos gregos enquanto a Turquia mantem-se reservada e neutra e a Ru sia continua a ser o „Sfinks” indecifrável. 150 milhões de habitantes conta a coligação inimiga enquanto a Grecia apenas 7 milhões. Apesar disso, a frente grega mantem-se firme!

A situacao militar

Premidos pela força de exercitos de milhões de homens os aliados anglo-gregos sao obrigados a recuar, porem o recuo se faz extremamente vagaroso ocupando os alemães o terreno plano e a cidade de Larissa. O fronte dessa cidade, estende-se através do Epiro para o norte, penetrando na Albania onde os gregos ainda mantem as suas posições em vista da menor intensidade do ataque italiano. Observadores americanos declaram que as tropas aliadas poderao eventualmente retirar se para o Peloponezo, peninsula separada do resto do continente por estreita mesga o estreito de Corinto. Nesses momentos tao dificeis por que esta a Grecia passando, mais uma degradação sobre o pais, falecendo repentinamente o chefe do governo grego, Korizis. Consta que Korizis suicidou-se. Com o ministro húngaro Teleki esta a segunda vítima na aqueles confins, sacrificada pelo Deus da guerra. Foi formado um novo governo exclusivamente de militares.

Ataques aereos

Os ingleses levaram a efeito pesado bombardeio sobre Berlin, sendo usados pela primeira vez, gigantescos aparelhos. A propria propaganda alemã admite que os danos causados foram consideráveis. Os alemães tambem bombardearam Londres, atingindo com bombas entre outros, a Catedral de Sao Paulo, o predio do Parlamento, a Embaixada Brasileira. Os ingleses declararam que, se cairem bombas italo-germanicas em Atenas ou Cairo, os britânicos levarao a cabo sistematicos ataques contra Roma, com exclusão da cidade do Vaticano.

Na Africa

As colunas italo-alemas estancaram ja ha mais de uma semana na fronteira do Egipto. Tobruk continua em mãos dos ingleses e nao so continua resistindo mas vibra golpes constantes na reta-guarda inimiga. A aviação britânica leva constantes e pesados bombardeios contra as vitais linhas de comunicacoes inimigas através do deserto. Na Abisínia continua a liquidacao dos destroços do exercito italiano.

UM CIGARRO DE ACCEITAÇÃO CERA

CIA SOUZA CRUZ

Na Krótkiej Fali

Ondas Curtas

— Generał Sikorski jest gościem miasta Chicago, w którym mieszka milion Polaków i Czechów. Odbędzie olbrzymi wiec ku jego czci, z udziałem 70 tysięcy osób. Sikorski w przemowie swej (jest on doskonałym mówcą)

warowych. Budowa tych statków należy do programu prezydenta Roosevelta, z ogólny koszt wyniesie 365 milionów dolarów. Po wykończeniu, statki te albo zostaną oddane do rozporządzenia W Brytanii albo zostaną włączone do floty amerykańskiej, na miejsce statków, oddanych Anglii.

No Mar

Londres, (R, ingl.) Um navio de fornecimentos, de 7.000 toneladas, ardia em chamas, na popa, e um outro, de 3.000 toneladas, foi viato afundado rapidamente, em seguida ao ataque efetuado pelos bombardeiros britânicos, na costa da Noruega. Um desses navios foi atacado de 50 pés de altura, sendo atingido por quatro bombas pesadas.

Washington, (A. P. am.) A Comissao Maritima anunciou ter distribuido contratos para construo de 184 navios de carga, segundo o programma de construo de navios de emergencia, do presidente Roosevelt, no valor de 364.800.000 de dolares. Quando concluidos esses navios serao entregues a Gra Bretania, ou postos a navegacao sob bandeira americana, em substituo aos barcos transferidos para os ingleses.

wyraz'a solutne przekonanie o klesce najeźdźców, bo chodzi, rzekł, o los nie kilku narodów, lecz wogóle o kierunek rozwojowy ludzkości. Bitwy w Grecji odbywają się teraz w okolicy słynnego w historii wawozu Termopilów, gdzie w czasie najazdu Persów, kilka wieków przed Chrystusem, 300 Lacedemonczyków pod wodzą króla Leonidasz stawilo czoło nawale i padło mąż obok męża. Linia bojowa zbliża się coraz bardziej do cieżnicy Koryntu i stolic kraju Aten. Grecy i Brytyjczycy, cofając się, biją się jak lwy. — Nadbiegają wiadomości o niepewnym potożeniu w Rumunii, która albo stanie się przedmiotem przyzielskiego lupu i będzie podzielona między Berlin i Moskwę, albo też stanie się zarzewiem bolszewicko-nazystowskiej nie gody.

Włodzimierz Tomaszek

Podaje do wiadomości Klientów i Przyjaciół, że w młynie swym na Fazendzie Maria Izabel obok mielenia pszenicy zaprowadził dwa nowe działy: łuszczeniarnię ryżu i tłuczarnię kukurydzy.

100 cygar 10\$. Fumo em corda od 5\$ — 32\$ kilo. Tabaki tureckie do fajki i papierosów. Fajki od 1\$500—85\$ Cuias p. chimarrão od 1\$500—30\$. Rua do Rosario 64

SALON TERESINHA
dla Pań
Ondulacja permanentna. — Fryzury. — Manicure. — Farbowanie włosów. — Cięcie włosów dla pań i dzieci. Nowoczesne urządzenie, obsługa dyskretna i gwarantowana
Mówimy po polsku
RUA RIACHOELO, 280 Kurytyba Telefon 5-7-9

Ważne dla przybywających na krótki czas do Kurytyby

Alfaiataria D.B.C. e Fabrica de Roupas Feitas
Szyjemy ubrania i sobretudy (jesionki) z własnego lub dostarczonego przez klientów towaru, podług miary w przeciągu 8 godzin, Pierwszorzędna robota. — Zamawiając z rana, oddajemy tego samego dnia garnitur gotowy. — Wielki skład kaszmirów, brimów inho oraz palta męskie i damskie. Ubrania dla mężczyzn, chłopców
SPRZEDAZ HURTOWNA I DETALICZNA
Kurytyba, P. Tiradentes 5, róg placu Gen. Marques. Tel. 2621

Casa Nice
Baczność Polacy!
CASA NICE robi dużą likwidację z powodu przeprowadzki na dawne miejsce.
25, 30 i 25 proc. opustu
To może zrobić tylko i jedynie
CASA NICE
Praça Tiradentes Nr. 213 — Kurytyba.

Carrapaticida Gaviao
Środek najbardziej skoncentrowany i najekonomiczniejszy w świecie
Rozpuszcza się w 1,600 litrach wody
Skuteczność całkowita
Do nabycia w Depozytach i Reprezentacjach Laborator.
Laboratorios Raul Leite SA
rua Monsenhor Celso, 219 Curitiba, lub przy
praca 15 de Novembro nr. 42 i piętr — Rio

Sul America Capitalização
A mais importante Companhia de Capitalização da America do Sul
AMORTIZAÇÕES DE ABRIL DE 1941
Realizar-se-à no dia 30 de Abril às 14 horas no Rio de Janeiro, o sorteio de amortização de titulos, relativo ao mez de Janeiro, a elle concorrendo os titulos em vigor na Sède Social, naquelle data.
Os titulos em atrazo poderào ser rehabilitados até as 13 horas daquelle dia (4-a feira), no Escriptorio des'a Capital, à rua Bio do Rio Branco nr. 39, onde deverão ser depositadas as mensalidades, cujos pagamentos não tenham sido effectuados aos recebedores.
Prospectos, informações e aquisição de titulos, à Rua B. do Rio Branco nr. 39, — Escriptorio da Sul America Capitalização

Dr. Bronisław Ostoja Roguski
Dr. Vidal da Fontoura
ADWOKACI
Sprawy cywilne, handlowe i robotnicze, inventarze, naturalizacje
Przyjmuje pełnomocnictwa do załatwiania wszelkich spraw przy urzędach stancyjnych i federalnych
PRZYJMUJE SIĘ TAKŻE SPRAWY Z INTERIORU
Przy biurze — Tiomacz urzędowy
Biuro — Praça Tiradentes, 509, 2-o piętro Od 9—11 — i od 3—6

REDA I ADMINIS
Rua Em. Per
Prenumer
W Brazylii
W Argentynie
waj i P
5 pezów
W U.S. it.
Plata
Cena numer
Za Kurytyba
Nr.
1) And
cem w l
wzięt k
w Bahii
obywate
i pozosta
inżynier
Uroci
skie imię
Stac
wej. Mysł
że pociąg
go, jak
szczur
Wisła, ko
ca czy a
leria?
Szczepion
polsko b
lijska za
cowała
swojem
młody F
wodowski
stał mary
rzem. K
say go
Atlantyk
w 1864 r.
buchła w
potrzebę
oficer na
Po 5
świeży w
wanym o
dowódcy
OS
1) O fur
milia Prze
parte atwa
Polonia e
lutas o m
na heroica
de Ostroł
escapar a
se obriga
e server o
para semp
e natural
morte o t
hiana". De
foi batada
de Stansl
Stach
seguiu a c
lharia nem
patria do
nou-se m
stildades
disposiçã
cia" numa
Com
O vetera
Grande c
posto de
nando em
Nie
Ateny. Kr
wydał nastę
„Grecy! —
ny zmusili
tronu i rząd
do opuszcze
sienia stolic
Krete, skąd
dalszym cięż
rzucony nar
nocarstwa.
Nasza wo
la narodu p
jesteśmy zd
pór do osta
skowych, kt
walki szczep
niemieckim,
Každy
PIL